Міжнародний гуманітарний університет
Факультет менеджменту, готельно-ресторанної справи та туризму
Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Фінансовий менеджмент

Галузь знань 18 «Виробництво та технології»
Спеціальність 181 «Харчові технології»
Назва освітньої програми Інноваційні технології ресторанного бізнесу
Рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
професор кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, д.е.н., доцент **Каламан Ольга Борисівна**	093-501-09-66	kalaman.olga@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Фінансовий менеджмент» являє собою один із перспективних напрямів в науці, що органічно поєднує теоретичні розробки в галузі фінансів, управління, обліку, аналізу з практичними, сконструйованими в його рамках. Тому здобувачі можуть працювати у сфері управління грошовими потоками на підприємствах ресторанної галузі усіх форм власності.

Мета курсу полягає у вивченні методології управління фінансами підприємства, методів прийняття фінансових та інвестиційних рішень. У курсі розглядаються сучасні технології управління фінансами, а також логіка використання моделей, що описують процес ціноутворення на фінансові активи, для ухвалення рішень з управління фінансами підприємств ресторанної галузі та оцінки вартості бізнесу. Отримані знання дають можливість випускникам самостійно розробляти програми управління фінансами підприємства ресторанної галузі стратегічного і тактичного рівнів, визначати схеми фінансування та контролю фінансово-господарської діяльності підприємства.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Фінансовий менеджмент» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері харчових технологій.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК4. Здатність розробляти програми ефективного функціонування підприємств харчової промисловості та/або закладів ресторанного господарства відповідно до прогнозів розвитку галузі в умовах глобалізації.

Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН 1. Відшуковувати, систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій.

РН 2. Приймати ефективні рішення, оцінювати і порівнювати альтернативи у сфері харчових технологій, у тому числі у невизначених ситуаціях та за наявності ризиків, а також в міждисциплінарних контекстах.

РН 6. Розробляти та реалізовувати програми розвитку підприємств галузі на коротко- та довгострокову перспективу, аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		**Вид заняття** (денне відділення / заочне відділення)			**Ознаки курсу**		
ЄКТС	**годин**	**Лекційні заняття**	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Курс, (рік навчання)**	**Семестр**	**Обов'язкова / вибіркова**
6	180	28/10	28/10	124/160	2	3	вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Сутність та організація фінансового менеджменту на підприємстві	18	2	4	12	18	1	1	16
Тема 2. Інформаційна база фінансового менеджменту	18	4	2	12	18	1	1	16
Тема 3. Фінансовий облік та управління підприємством	18	2	4	12	18	1	1	16
Тема 4. Управління оборотним капіталом підприємства	18	4	2	12	18	1	1	16
Тема 5. Основи фінансових обчислень	18	2	4	12	18	1	1	16
Тема 6. Цілі та логіка операційного аналізу	18	4	2	12	18	1	1	16
Тема 7. Управління вартістю та структурою капіталу підприємства	18	2	4	12	18	1	1	16
Тема 8 Основи прийняття інвестиційних рішень	18	4	2	12	18	1	1	16
Тема 9. Оцінка вартості та прибутковості активів підприємства	18	2	2	14	18	1	1	16
Тема 10. Дивідендна політика організації.	18	2	2	14	18	1	1	16
Усього годин	180	28	28	124	180	10	10	160
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп’ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	**Тема 1. Сутність та організація фінансового менеджменту на підприємстві.** **Реферат** 1. Фінансовий механізм підприємства та його основні моделі. 2. Асиметричність інформації.	12	16
2	**Тема 2. Інформаційна база фінансового менеджменту.** **Реферат** 1. Типові форми квартальної фінансової звітності. 2. Трактування фінансової звітності..	12	16
3	**Тема 3. Фінансовий облік та управління підприємством** **Реферат** 1. За даними балансу реального підприємства індустрії гостинності виконати аналіз ліквідності за абсолютними і відносними показниками. 2. Зробити висновки (дати рекомендації) у двох аспектах: з позиції сторонньої організації (постачальника, кредитної організації та ін.), з позиції фінансового менеджера підприємства.	12	16
4	**Тема 4. Управління оборотним капіталом підприємства** **Реферат** 1. Коефіцієнтний і факторний аналіз фінансового становища підприємства. 2. Коефіцієнтний і факторний аналіз результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.	12	16
5	**Тема 5. Основи фінансових обчислень** **Реферат** 1. Управлінський облік і вітчизняна система обліку.	12	16
6	**Тема 6. Цілі та логіка операційного аналізу** **Реферат** 1. Сценарій впровадження фінансового управління та планування на підприємстві. 2. Етапи впровадження фінансового управління та планування на підприємстві.	12	16
7	**Тема 7. Управління вартістю та структурою капіталу підприємства** **Реферат** 1. Середньозважена вартість капіталу підприємства індустрії гостинності.	12	16
8	**Тема 8 Основи прийняття інвестиційних рішень** **Реферат** 1. Принципи та методи управління оборотним капіталом фірми.	12	16
9	**Тема 9. Оцінка вартості та прибутковості активів підприємства** 1. Управління товарно-матеріальними запасами.	14	16
10	**Тема 10. Дивідендна політика організації.** 1. Ефективна та номінальна ставка відсотку.	14	16
	Всього	**124**	**160**

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль, який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	**50%**
підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення залік.	**50%**

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв`язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	**Планові терміни виконання**	**Форми контролю та звітності**	**Максимальний відсоток оцінювання**
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	**25**
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР[1], перевірка конспектів навчальних текстів тощо	**10**
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	**10**
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	**5**

[1] Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Разом балів за поточний контроль	**50**
Підсумковий контроль залік	**50**
Всього балів	**100**

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	**Планові терміни виконання**	**Форми контролю та звітності**	**Максимальний відсоток оцінювання**
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	**15**
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт (завдань) за заданою тематикою	-//-	Перевірка контрольних робіт, (завдань)	**15**
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР[2], перевірка конспектів навчальних текстів тощо	**10**
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою, індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	**10**
Разом балів за поточний контроль			**50**
Підсумковий контроль залік			**50**
Всього балів підсумкової оцінки			**100**

[2] Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
(для заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» A - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» B - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» C - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Фінанси, банківська справа та страхування. Менеджмент публічних фінансів [Електронний ресурс] : підручник для магістрів / П. О. Нікіфоров, О. М. Гладчук, Н. А. Бак та ін. ; за ред. П. О. Нікіфорова, Н. А. Бак ; Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. — Чернівці, 2020. — 256 с.
2. Бердинець М. Д., Сурженко А. В. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 352 с.
3. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент: підручник. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 320 с
4. Олійник О.В. / О.В. Олійник, Г.С. Морозова, Г.О. Нагаєва; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Х., 2015. 228 с.
5. Фінансовий менеджмент [Електронний ресурс] : магістерський курс : навч. посіб. / І. М. Вахович ; Луцьк. нац. техн. ун-т. — Вид. 3-є, змінене і допов. — Луцьк : Надстир'я, 2023. — 640 с.

Допоміжна

1. Фінансовий менеджмент: елект. навч. посібник / І.А.Бігдан, Л.І. Лачкова, В.М. Лачкова, О.В. Жилякова. Х.:ХДУХТ, 2017. 197с.
2. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.]. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
3. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / І.А. Бігдан, Л.І. Лачкова, В.М. Лачкова та ін. Харків: ХДУХТ, 2017. 202с.
6. Фінансовий менеджмент: підручник / А. М. Поддєрьогін, Н. Д. Бабяк, М. Д. Білик та ін.; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с.
7. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / П. Бечко, О. Непочатенко, Б. Гузар, та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.

Інформаційні ресурси

1. http://fao.kiev.ua/.
2. www/ rada.gov/ua/
3. www/ kmu.gov/ua/
4. www/ zakon.gov/ua/
5. www/ minfin.gov/ua/
6. www.parlament.org.ua
7. www.afu.org.ua/doc.php?id=183// Проект концепції реформування місцевих бюджетів.
8. www.sefr.kiev.ua.